

DE UNUL SINGUR

Este o zicală: Când vrei să nu se facă ceva crezi un comitet. Cam așa a fost și în cazul "Himerelor" dovedindu-se că întâlnirile între prieteni erau de amicitie și compasiune pentru cei ce ne păraseau, dar nici decum de bravare a unei atitudini fără acoperire.

După ce în 1964 la ieșirea din închisoare, după 20 ani de la "eliberarea" țării constatase că aveam vârsta de 40 ani, dintre care 10 ani petrecuți în închisoare și alți 10 ani urmărit pas cu pas, de securitate,

acum în 1974, la un alt bilanț constatam că după zisa eliberare din 1964 mai petrecusem alți 10 ani tot urmărit și cu agenți infiltrați la tot pasul ajungând la vârsta de 50 ani.

Dacă la 21 de ani, salvat de la NKVD jurasem că toată viața voi lupta împotriva comunismului și constatam că în țară nu se mai poate, am jurat tot în gândul meu că trebuie să fac și imposibilul să ajung în străinătate, să continui lupta contra acestui sistem barbar.

Intrezăream o speranță în Conferința de la Helsinki care începuse de doi ani și despre care radio Europa liberă lăsa să se înțeleagă că nu va fi în zadar.

Mi-am făcut un plan de acțiune, bazat pe problema condamnărilor înscenate și pe retrogradarea de la servicii, să acționez cerând repunerea în toate drepturile, inclusiv anularea sentințelor judecătorești. Eram sigur că nu se va face și atunci, să cer plecarea din țară. Trebuia să mă fereșc de a fi implicat în ceva organizat în grup, sau se se dovedească că sunt manipulat.

În Iulie 1975 după ce "Actul final al Conferinței pentru securitate și Cooperare în Europa" a fost semnat de cele 35 de state participante la Helsinki, într'una din întâlnirile cu Radina, i-am spus:

"Remus, eu sunt de părere că aici nu se mai poate face nimic, că trebuie să încercăm să plecăm în Occident. Numai acolo mai putem ajuta la eliberarea țării. Să încercăm fiecare să trecem frontiera și cel care va reuși primul, îl va ajuta și pe celălalt."

Era singurul om pe care l-am cunoscut hotărât până la sacrificiul suprem, pentru o democrație și apărarea drepturilor omului. Îl văzusem în situații deosebite, torturat dar nu îngenunchiat, cerând drepturi pentru alții și nimic pentru el.

Cu el se putea merge la drum sigur.

Primul pas l-am făcut în toamna lui 1975 când am mers la Directorul General de la I.C.A.B. cu o cerere și i-am spus că s'a făcut o nedreptate, nu greșală, cu retrogradarea mea și aștept de 3 ani să se repare. A citit memoriul, a ascultat și cu mâna pe inimă mi-a spus: Eu îți rezolv situația. Ai puțină răbdare.

La servicii toată lumea se purta excesiv de amabil. Mai mult pentru că trebuia să semnez bonuri de materiale echipelor de lucru, mi s'a cerut să duc cazierul. L-am solicitat oficial și mi-a venit, pe el fiind înscrise șase condamnări.

L-am fotografiat pentru mine și originalul l-am dus contabilului. Acesta când l-a văzut a înmărmurit uitându-se la mine insistent și eu i-am spus: Am fost politic, nu de drept comun.

Imediat a plecat la directorul de la construcții și i-a spus că trebuie să mă schimbe fiindcă el nu-mi mai semnează bonurile de materiale.

Am fost chemat de directorul Ion Vasilescu. I-am spus pentru ce am fost condamnat și că acesta este cred și motivul retrogradării.

S-a uitat la contabil si i-a zis: Ionițoiu de 5 ani ne face planul, se duce peste tot si reușește să aducă situațiile de plată semnate și nu avem nici o problemă cu predarea blocurilor în folosință. De acum înainte nu mai semnează el, dar ai să le semnezi tu, chiar dacă esti contabil. Totul aranjem aici și nu vei avea necazuri.

Contabilul Matache ^{PCW} n-a mai zis nimic și s'a conformat hotărârii directorului Vasilescu Constantin.

x x x

După Sf. Dumitru 1975 postul de radio Europa Liberă transmitea o scrisoare a lui Paul Goma prin care protesta împotriva excluderii lui Dumitru Țepeneag din Uniunea scriitorilor cerând să fie și el exclus. Mai mult aducea acuzații adevărate partidului și statului român, asupra situației în care aduseseră țara.

x x x

În noiembrie m-am dus în audiență la Comitetul Central cu un Memoriu prin care arătam persecuțiile îndurate pe nedrept, închisoarea și de curând retrogradarea, cerând repunerea în toate drepturile juridice și de muncă, iar dacă nu se poate să mi se dea pasaport să plec în lumea liberă, ca să mor acolo de foame, nu aici unde mi s-a confiscat totul, până și dreptul la o viață demnă.

După ce a citit memoriul, cel însărcinat cu primirea în audiență mi-a spus să aștept că mi se va comunica răspunsul acasă.

x x x

La începutul anului 1976 m-am prezentat din nou la Comitetul Central, cu un nou Memoriu prin care arătam că am mai fost și mi s-a spus că voi primi răspuns. Ceream cu insistență rezolvarea problemelor subliniind că vârsta nu-mi permite să mai aștept, iar dacă nu, voi anunța străinătatea că nu se respectă drepturile omului, angajament luat la Helsinki și voi face greva foamei în C.C. până la moarte sau la rezolvare. La plecare i-am arătat Monitorul Oficial în care se publicase Acordul de la Helsinki prin care România se angaja să respecte drepturile omului, ale propriului popor.

Prețizez că la publicarea acestui Monitor oficial, Remus Radina a cumpărat 70-80 de numere și umbla cu ele în servietă oferindu-le cunoscuților ca să le dispare teama de persecuțiile regimului.

x x x

În luna Aprilie am întocmit un MEMORIU documentat cu cele îndurate în țară de la instaurarea regimului comunist și m-am dus la Ambasada Statelor Unite unde am intrat destul de ușor, prin consulat, unde am cerut viza ca să intru în SUA.

M-a întrebat dacă am cel puțin un dolar la o bancă americană ca să am motiv. Am rugat ca să-mi dea posibilitatea să stau de vorbă cu consulul să-i explic situația deosebită pe care o am.

M-a primit un domn, se pare Pakison-care vorbea românește destul de bine și a stat de vorbă peste o jumătate de oră. I-am explicat situația pe care de altfel o aveam scrisă și în memoriu și am cerut sprijinul intrării în SUA. Am arătat și fotografia cazierului documentându-i că și azi eu și prietenii de suferință, trăim tot într'o închisoare mai mare, fiind tot timpul tracasăți.

Este foarte greu, cunosc situația, dar ați avea pe cineva în Statele Unite care ar putea să depună garanție și să vă cheme?

Vă dați seama că n-am rude, n-am prieteni la cine să apelez. Am avut pe cineva care acum, poate o lună a plecat în America.

Pe cine ?

Pe Alexandru Brațu, a plecat cu soția.
Mi-a spus că o să mă aibe în evidență, dar altceva nu poate.
L-am rugat să trimită memoriul care-l am presedintelui SUA.
La fel mi-a spus că nu poate.
In acest caz l-am rugat să-mi dea voie să-l ard în soba din birou, fiindcă la ieșire voi avea de a face cu securitatea.
Atunci, lasă-l la mine și mi l-a luat din mână.

x x x

Peste o săptămână m-am dus din nou la Comitetul Central cu o cerere arătând că nu s'a rezolvat nimic și am hotărît să intru în greva foamei acum și aici, până se rezolvă problema, sau mi se dă pasaport. I-am întins declarația de greva foamei.

S'a uitat ca speriat și mi-a zis că aici nu se poate rezolva. Asta o spuneti dumneavoastră, dar toată țara știe că toate dispozițiile și bune și rele vin de aici. La intrare scrie birou de reclamații și aici sunt venite vreo 30 persoane venite din toate colțurile țării în căutarea dreptății. Este a treia oară când vin și de aici nu plec până mi se face dreptate. O parte a problemei o aștept de 30 de ani, pe alta de 4 ani. Așa că m-am săturat așteptând.

-Dar până acum n-ați vorbit cu mine.

Nu. Dar cu persoane care au stat tot pe scaunul pe care stați d-voastră și au promis, și nici răspuns nu am primit.

-Dar eu vă promit că mă ocup. Mergeți și așteptați liniștit că veți fi anunțat ce s'a hotărît.

Eu de aici nu plec, stau aici și aștept până la rezolvare, sau până mor.

După aproape o oră de așteptare a venit dintr'un birou și mi-a spus că o să se rezolve. O să fiu anunțat cât de curând.

Bine, dacă este cât de curând, cu atât mai mult aștept să plec cu rezolvarea. Și după alte discuții i-am spus:

-Domnule să nu credeți că nu sunt înțelegător. Plec neliniștit și amân hotărîrea, dar dacă nu vă țineți de cuvânt, eu nu mă las până să rezolv problemele. O să constatați acest lucru.

L-am văzut că a răsuflet și eu am plecat.

Aceasta se întâmplă într'o luni. Joi când am venit de la serviciu mi-a spus soacrămea că a venit un muncitor după aspect, cu o saccă și a zis că de ce m-am dus la Comitetul Central și n-am venit la ei.

Păi omul își caută drepturile că v-ați bătut joc de el de ani de zile, i-a răspuns.

Tovarășe, să vină la noi Sâmbătă, îl așteaptă tov. Vasilescu.

Unde? și cine este acest Vasilescu?

La Sfatul popular al Municipiului, în față la Cismigiu și se duce la biroul de audiențe, spune la cine merge, și cine este. De acolo va fi îndrumat.

x x x

LA TOVARĂȘUL VASILESCU

Sâmbătă la ora 11 am fost dirijat de la biroul de audiențe în Cădirea mare a Sfatului la etaj 1, unde l-am găsit pe tov. Vasilescu alături de cel care mă căutase acasă, un bătrân trecut de 70 ani, probabil activist care își dădea și el cu părerea.

M-au invitat într'o sală de reuniuni, sau sedințe, unde era o masă lungă și în jurul ei vreo 60 de scaune goale.

Ei s-au așezat cu spatele la ușă și pe mine, în față lor, cu spatele la fereastră.

De ce este vorba, că am primit o hârtie de la Comitetul Central să rezolvăm problema împreună?

Aveți timp să ascultați?, le-am răspuns eu.

Desigur, de aceea v-am chemat la ora asta să putem discuta.

Am început să rememorez prin ce am trecut din 1945, ca tânăr student, băiat de văduvă, le-am făcut cunoștință cu răpirea NKVD-ului, le-am relatat înscenările, închisorile, cu toate grozăviile îndurate și munca forțată ajungând la blestemata de reeducare care a căutat să ne dezumanizeze și să facă din oameni delatori, până când s'a zis că s'a pus lacăt. Dar nu s'a pus. Era supravegheată familia, eu eram ^{următor} pe șantiere, veneau oamenii de pe șantier și-mi spuneau că se interesează securistii de ce fac, ce vorbesc. Schimbam șantierele, hengerii erau după mine. Am reușit să vin aproape de familie, dar nici aici nu m-au lăsat. Au venit în casă să-mi ceară o mână de ajutor, adică să-mi trădezi prietenii, șefii de pe șantiere și nereușind să mă compromită m'au retrogradat ca să sufăr financiar, eu și din cauza mea, și soția și fetița.

Am ajuns la 50 de ani și nu pot ieși la pensie la 65 ani ci la 75 de ani pentru că mi-au furat 10 ani de muncă forțată, de sclav.

Pentru asta m-am dus la Comitetul Central, pentru asta mă găsesc aici și mă voi lupta să-mi fac dreptate, eu punerea în drepturi ca și dumneavoastră, și dacă în țara românească nu se poate, să mi se dea pașaport să mă duc în lumea liberă, că sunt sătul de opresiune.

Cred că le-am vorbit două ore și au ascultat, cred lucruri pe care nu le auziseră spuse direct și fără teamă.

După ce m-am oprit din relatare, mi-au spus că o să încerce să rezolve problema serviciului.

Dar ce-a judiciară?, fiindcă amândouă sunt legate.

Da va urma și aceea care e mai dificilă.

De ce mai dificilă? M-au luat pentru 5 minute, m-au torturat și mi-au furat 10 ani din viață prin înscenări odioase, și muncă de exterminare.

Ne gândim și la aceasta dar mai urgent socotim că trebuie să vedem rezolvată problema serviciului.

O să vă anunțăm ce se va realiza.

Mie mi s'a spus de la Comitetul Central că voi fi trimis undeva, unde se va rezolva situația și d-voastră îmi spuneți că va trebui să aștept.

Da aștept. Eu nu plec de aici fără rezolvare și am scos hârtia prin care anunțăm greva foamei până la rezolvare, sau chiar până ce mor în așteptare.

După ce au citit-o au rămas fără glas.

Pot să aștept aici. Aștept de 30 de ani dreptatea și în schimb am avut numai suferință.

-Dar este târziu, nu mai este nimeni la Întreprindere să discutăm rezolvarea.

Nu-i nimic dacă aștept aici până săptămâna viitoare. Și le-am întins altă hârtie. Era chitanța cumpărării unui loc de veci la cimitirul Domnești 2, zicându-le: dacă se întâmplă să mor în greva foamei să nu mă aruncați pe drumuri, aveți locul la cimitir cumpărat de mine.

Rămăși un timp fără glas, au încercat timp de o oră să mai discute, să mă convingă să renunț, că problema se va rezolva sigur.

Se facuse cam ora 3 după amiaza. Se frământau și nu stiau cum

să iasă din încurcătură. Atunci le-am zis: Când credeți că se rezolvă problema?

Cu siguranță săptămâna viitoare!

Atunci, ca să nu ziceți că nu sunt un om înțelegător, amân până săptămâna viitoare și atunci poate veți avea o surpriză și mai mare.

Cu siguranță, mi-au spus, parcă se luase o povară de pe ei.

x x x

Miercuri, în săptămâna următoare am primit un telefon ca Joi dimineata să fiu la ora 8 la tov. Vasilescu.

Am ajuns la punct și am dat să intru, dar m-a oprit spunându-mi să aștept 2 minute. Când am intrat am găsit acolo pe tovarășa Ispîr, șefa organizației muncă și salarii de la ICAB, care s'a repezit și mi-a reproșat că de ce nu m-am dus la ea ca să rezolve.

Cu dumneata n-am ce discuta, cunoști cazul de 4 ani.

A intervenit Vasilescu care mi-a spus să fiu liniștit că mi-a promis rezolvarea. Să merg la întreprindere unde voi fi pus în drepturi. Șefa muncii și salarii mi-a spus să vin a doua zi, cu directorul de la construcții.

A doua zi dimineata directorul cu seful organizației de bază m-au luat cu mașina de la Grozăvești și m-au dus la centrală.

Acolo am intrat împreună și tov. i-a dat o hârtie și i-a spus directorului să dau examen într'un birou alăturat. Eu am ripostat, ce examen când a fost problema repunerii pe post și în toate drepturile.

Directorul m-a luat și a zis hai cu mine. Iar în camera alăturată a continuat: tu nu vezi că nu știe cum să iasă din încurcătură? Problema s-a rezolvat. Stai lângă mine și scrie despre cum se ardea ză un cămin de apă. E o mică formalitate.

Mi-a luat hârtia, a dus-o și mi-a zis iar, hai cu mine.

Joș ne aștepta ing. Gheorghe, secretarul organizației de bază în mașină și am plecat toti trei. Am oprit la Parcul privighetorilor de la Băneasa și mi-a zis.

Noi, conducerea sărbătorim revenirea scriptică între noi, fiindcă de fapt ai fost tot timpul considerat ~~alături~~ ^{alături} cu noi.

x x x

Pe 2 Noiembrie 1976 Jimmy Carter, a fost ales președintele Statelor Unite, care va accentua acordarea "Clauzei națiunii celei mai favorizate", de respectarea drepturilor omului și promovarea obiectivelor de emigrare.

Dacă în timpul campaniei electorale J. Carter criticase atitudinea înaintașilor la Helsinki, care cedaseră dominării rusești în Europa de răsărit, după ce a fost ales președinte anunță: "Drepturile omului sunt un imperativ universal, pentru respectarea căruia Statele Unite și întreaga lume trebuie să-și multiplice, diversifice și intensifice prestația.

După un an de la alegere arătându-se multumit asupra acestui capitol, declara în decembrie 1977: "Unul din lucrurile cele mai bine cunoscute pe care am încercat să le fac este să arăt lumii angajarea activă a poporului nostru în susținerea drepturilor fundamentale ale omului, a libertății, independenței și autonomiei, a valorii oricărei ființe umane, fie că trăiește aici, sau în Rusia, sau în America de Sud, sau în Uganda, sau în China."

Governarea lui a fost o mare binefacere pentru omenire.

x x x

În ceea ce privește serviciul eram împins de director să-l înlocuiesc la unele comandamente de inspecții ce se făceau pe santierele de construcții, de un neisprăvit, Matei, din partea Comitetului Central.

Era un tip ce amenința cu un picior, lăudându-se că a fost brigadier la Bumbăști-Livezeni, agramat și ajuns în C.C. fi batjocorea pe inginerii care se luptau din greu, cu lipsurile de tot felui, ca să facă planul, și nu reușeau. S-au ^{Planul} se făcea din condei ca să se lumineze "farul conducător".

Erau scene de răș când apărea acest individ pe șantier. Lume multă, mașini multe încărcate și după ce pleca el cu inspecția la alt bloc, plecau și mașinile și muncitorii veniți în ajutor. Și în acest ritm se lucra Jôia când se făcea inspecția.

Eu trebuia să răspund prezent când făcea apelul întreprinderilor ce conlucrau la realizarea blocului și să răspund dacă voi fi gata cu lucrările la termen.

Era o înțelegere tacită între participanții la lucrări, făcându-se asigurări de terminare la timp, dar niciodată nu se realizau.

x x x

Anul 1977 începe cu lansarea "CHARTEI 77", un manifest cehoslovac al drepturilor și libertăților omului.

Europa liberă transmite pe 10 Februarie "Scrisoarea deschisă" a lui Paul Goma de solidarizare cu mișcarea din Cehoslovacia și se anunță aderarea a zeci de persoane care se solidarizează prin semnătură, alții telefonic. Securitatea începe o vânătoare împotriva lor, cartierul plin de securiști dar și de persoane care în cercă să pătrundă la el.

Între timp are loc cutremurul care face pagube materiale, dar și umane. Numărul victimelor se ridică spre o mie.

Cifra pare că rivalizează cu a aderenților lui Paul Goma, care pe 1 Aprilie este arestat, anchetat, bătut și până la urmă i se dă pașaport să plece cu familia. Mulți dintre aderenti vor pleca pe urma lui, beneficiind de pașaport.

Pe 4 Aprilie vine de la Ploiești Vasile Paraschiv și la ieșirea de la Paul Goma este arestat, bătut la miliție și trimis de unde venise. Acolo procurorul militar îl trimite la spitalul psihiatric de la Sapoca unde va sta 45 de zile.

Europa Liberă ne ținea la curent cu noutățile dătătoare de speranțe, pe când securitatea ne ținea în chingi și la "curent" electric.

În aceste zile când țara era cutremurată și la propriu și la figurat, vorbindu-se de apărarea la spitalele psihiatrice pentru a "liniștii" nemulțumirile, într'una din zilele lui Martie am găsit o invitație la "Spitalul Clinic Colentina (Institutul de medicină Internă - N. Gh. Lupu) purtând un număr scris de mână-1062, iar la sfârșit trecut Director (Acad. Prof. Dr. I. Bruuckner), dar fără iscălitură și nici stampilă.

Mi s-a părut curioasă invitația și m-am dus la Mituș Ionescu să mă consult cu el înainte de a mă vedea "doctorul".

Gabriela Ionescu, nașa mea, și ea neșimerită a spus că are o colegă doctoriță la acest spital și o să se intereseze. Și eu prin altă relație am făcut la fel.

"Sursele" de data aceasta, ale noastre, au spus același lucru, că nu sunt chemat la Clinică, dar de la poartă voi fi îndreptat spre un "cabinet" care se zice că este al MAI-ului.

Atunci pe invitație, ca o rezoluție, am scris-domnule Ceaușescu invitația este pentru dumneata-. Am pus-o în plic și cu martor am introdus-o în cutia postală pentru Comitetul Central.

Aproape că se așternuse uitarea când vom vedea că a răbufnit peste un an și cinci luni.

x x x

Prietenul meu, Remus Radina, care era foarte bolnav din cauza torturilor, s-a dus și el la Ambasada Americii solicitând un sprijin ca să obțină aprobarea, pentru o viză în Europa Occidentală spre a fi consultat medical.

Apoi a trimis și un memoriu lui Ceausescu, în care acuza securitatea că i-a distrus sănătatea și cerea aprobarea pentru o vizită în Franța, în scopul ameliorării gravelor boli contractate în închisorile comuniste

x x x

Un alt prieten, Traian Andreescu, doctor în drept, după ce a făcut două condamnări, una de 9 ani și alta de 10 ani (din care a executat trei ani) a fost chemat la securitate pe 28 și 29 aprilie 1977 și un colonel de securitate la lovit de mai multe ori cu pumnul peste față. La scurt timp i-a apărut o ceață peste ochiul drept, iar oculistul i-a spus că este vorba de un catar traumatic în formare și cu tot tratamentul nu este nici o ameliorare, ochiul fiind practic scos din funcțiune.

Pe 29 August 1977 cu nr. 55.705 a depus la Procuratura generală din str. Alexandru Sahia, "o plângere penală împotriva securității" incriminând-o de -Cercetări abuzive, întrebuițând amenințări și violențe în timpul cercetărilor, cu vătămarea corporală și pierdere a unui organ... pe baza art. 266 C.P. și art. 102.

O copie după plângere a trimis-o la Radio Vocea Americii pentru a fi depusă la Immigration. În 1979 a plecat în S.U.A.

x x x

La Belgrad pe 4 August s'a deschis Conferința pentru examinarea aplicării "Actului final de la Helsinki din 1975".

x x x

Peste 30.000 de minieri din bazinul carbonifer declară greva din 2-3 August 1977 și-l țin ostatec pe primul ministru Ilie

Verdet până la venirea lui Ceausescu. Era protestul lor, care munceau în condiții mizerabile, lipsiți de alimentație și asistență medicală, cerând 22 de revendicări.

Promisiunile făcute au fost călcate în picioare și după plecarea "primului minier" au plecat și mașinile cu alimente aduse pentru a-i amăgi și au început arestările și condamnările unor participanți, 4.000 de minieri concediați iar alți 3.000 expulzați la alte "morminte" subterane din țară.

x x x

La polul opus mizeriei și opresiunii se găsea nebunia cultului personalității, specifică "epocii de aur", în care curtenii fără frâu (de tip Adrian Păunescu) delirau în manifestări patriotarde, acoperind dezmățul odraslelor "curții", sfidând pe cei oropsiți, în căutare de ghiare de pasăre sau picioare de porc pentru a supra-viețui.

x x x

În jurul Pastelui din 1978 am o veste mai mult decât îmbucurătoare, chiar nesperată.

M-a căutat Ionescu Nicolae-Galbeni să-mi spună că mi-a sosit bilet de avion pentru Statele Unite, la agentia Sabena. Tot odată a sosit bilet de avion și pentru Ion-Ovidiu Borcea. Era un semn că de la ambasada americană se luase legătura cu Bratu care se instalase la New-York și începuse să acționeze.

A doua zi m-am dus la agenție împreună cu Nicolae Ionescu și am intrat eu. Am spus că am auzit că mi-a sosit un bilet de avion pentru Statele Unite. După ce a căutat în cartotecă mi-a confirmat că într'adevăr a sosit și când vin cu pașaportul pot să-l ridic.

-Dar până obțin pașaportul durează?

-Nu are importanță cât durează, e aici la dispoziția d-voastră.

x x x

O altă veste și mai bună mi-a dat-o Remus Radina care fusese chemat și i se dăduse pașaport pentru 6 luni ca să meargă în Franța pentru îngrijire medicală.

Am discutat cu el unele probleme ce ne interesau să se lămurească în cursul acestei vizite. El nu cunoștea pe nimeni la Paris, dar trebuia să se descurce. Mi-a promis că va căuta să-mi trimită un mesaj cifrat prin Europa liberă și mai multe fmi va povesti la întoarcere fiindcă i-a promis mamei lui care era bolnavă, că va reveni.

A plecat în luna Mai și pe 4 Iulie 1978 (ziua independenței Statelor Unite ale Americii) a început să scrie pe Aleea Lebedelor din Paris, lângă Statuia Libertății, zguduitoarea mărturie, "Testamentul din morgă", pe care o dedică "Președintelui Jimmy Carter, care a lansat peste planeta noastră o bombă mai puternică decât cea cu neutroni: -bomba drepturilor omului-!"

Așa cum Radina închinase mărturia celui ce înșănătoșise climatul politic național și internațional, tot așa și lui i se va prefața scrierea de către românul Eugen Ionescu, care câștigase fotoliul Academiei franceze socotind "Cartea lui Remus Radina, ca o carte mare pe care puriștii o vor găsi simplă, uneori, dar care este uneori o mare mărturie, încă una vibrantă, simplă pe bună dreptate și din fericire, adevărată, înalt și brav omenească, care răscumpără josniciile noastre, slăbiciunile noastre; cine își pierde viața, o va câștiga; cine crede că o câștigă, o va pierde. Remus a câștigat-o... Mă înclin înaintea curajului lui Remus Radina și-l înviez de a fi îndrăznit totul."

Paralel cu acțiunea de la Paris, care pe drept cuvânt poate fi socotită ca un argument la "dețanșarea drepturilor omului", la Comitetul Central de la București trimisese un Memoriu, evidentiat în Raportul privind studierea dosarului depus de IONITOIU CÍCERONE, la serviciul de pașapoarte:

"am studiat memoriul acestuia compus din 8 pagini adresat șefului statului prin care solicită aprobarea de plecare definitivă din țară pentru a se stabili în S.U.A., Franța sau Elveția.

În memoriu arată că a luat această hotărâre deoarece nu mai poate suporta regimul de teroare la care a fost supus după 1945 și chiar și în prezent, dedându-se tot odată și la calomnii și manifestări dușmănoase.

La serviciul pașapoarte există numai xerocopia memoriului care drept "prefață" are scris un "ultimatum" prin care atenționează organele de pașapoarte care dacă până la 1 August 1978, nu primește pașaport, se va adresa organismelor internaționale ale ONU care-l vor ajuta să-si rezolve situația.

x x x

INTRIGĂ IN FAMILIE

Pe 31 August 1978 când am sosit acasă am găsit soția înăndurată și neliniștită. Mi-a spus:

Noi lucrăm 8 persoane în acelaș birou și a sunat ^{telefonul} spunând că este securitatea și vrea să vorbească cu tov. Ionitoiu. Îți închipui că la azul de securitate toată lumea a oprit lucrul și se uita la mine și eram surprinsă... M-a întrebat:

-Dumneavoaștră sunteți soția lui Cicerone Ionitoiu?

-Da a răspuns!

-Cum a putut să-i scrie șefului statului ce i-a scris?

-De abia am răspuns: Nu știu nimic.

-Cum nu știți?!

-Nu, am răspuns din nou.

-Atunci să spunei să vină la noi mâine dimineață.

-Unde, am mai putut să zic:

Pe Nicolae Iorga 56 și să întrebe la poartă.

Soția nu știa ce s'a întâmplat. Toată lumea se uita la mine și eu am tăcut neștiind nimic.

De fapt nu i-am spus nimic de ce am de gând să fac, că vreau să plec în străinătate, că am înțeles aceste demersuri... N'am spus nimic. Acum i-am reamintit că în perioada cutremurului, cu un an și jumătate înainte, primisem o invitație să merg la spital și văzând că este vorba de psihiatrie sau iradiere, i-am trimis invitația șefului Statului, lui Ceausescu.

Aoleu nu te-ai gândit că poți nenoroci fata care e în ultima clasă și trebuie să-și dea baçalaureatul. Si poate să am necazuri la servicii și pe tine poate să te aresteze?!

Nu este vorba de arestare. Probabil mă cheamă să-mi dea pasaport fiindcă pe str. Nicolae Iorga este secția de pasapoarte.

A doua zi m-am dus la Secția pasapoarte și nu mi s-a dat voie să intru fără invitație. La poartă era un plutonier și i-am zis că mi-au dat telefon la birou și eu am plecat din timpul muncii. Cred că aici nu aveți nebuni să pună oamenii pe drumuri. Uite buletinul meu, te rog dă mi-l și dumneata să pot justifica și la birou și celui care sigur m-a chemat și dumneata nu vrei să-mi dai drumul să intru. Atunci a pus mâna pe telefon, a vorbit cu cineva și a pronunțat numele meu. A pus receptorul jos și mi-a spus:

Mergeți în hool și așteptați.

M-am dus și căutam un loc ca să mă asez. În acest timp cineva m'a bătut pe umăr și mi-a zis: domnul Ionitoiu așteptați puțin.

A deschis vreo patru uși din hool și m-a chemat la ultima. M-am întors să închid ușa și apoi l-am găsit postat în picioare în fața mea. M-a întrebat direct:

Cum vrei să pleci?

De aici la aeroport?, sau la pușcărie?

Cum așa?

Sunt pregătit cu tot ce-mi trebuie. Am desfăcut servieta și i-am arătat că am două schimburi și prosop și eu asta mă descurc și într-o parte și în alta, după ce i-am trimis șefului statului invitația la azil.

Dar ai și soție și copil, care poate nu vor să plece?

Trimiteti mașina și să vină să spună acest lucru.

Nu, dumneata să ne aduci declarație din partea soției că este de acord ca să pleci și ea să se ocupe de copil, care e minor.

Si când să vă aduc declarația?

Când vă va da semnata și cu nr. de buletin.

Am plecat și am aflat că persoana care am discutat se numea maiorul Marinca.

Acasă i-am spus că m-a chemat pentru a-mi da pasaport și-mi trebuie o declarație că tu ești de acord și te vei ocupa de fată.

Dar dacă pleci, noi ce facem?

Pentru mine nu mai este posibil să stau în țara asta. Pot ori-când să fiu arestat, înscenat proces ca de atâtea ori, dat afară din servicii și poate chiar provocat un accident. Dacă plecăm tot, acolo nu avem unde sta. Apoi fata trebuie să-și dea bacalaureatul și până la vară eu aranjez și locuința și servicii.

.....

M-am dus și i-am dus după 2 zile declarația. Probabil se aștepta, ca soția să nu mi-o dea. A primit-o și mi-a zis să mă duc din nou pe data de 18 Septembrie 1978.

x x x

Nicolae Ionescu-Galbeni mi-a spus că s'a trimis un demers din partea lui Cornel Coposu, către Ministrul de externe, ca să se ocupe de aducerea în țară a osemintelor lui Nicolae Titulescu.

x x x

L-a Paris, Remus Radina căuta să contacteze unele persoane care ar putea sprijini plecarea mea din țară.

Printre cei întâlniți a fost și Nicolae Dima fost condamnat 2 ani în 1956 și care a reușit să ajungă în Statele Unite unde și-a luat doctoratul în filozofie la Universitatea din Columbia. Acesta l-a întrebat dacă are curajul să semneze o scrisoare către Congresul American, pentru apărarea foștilor deținuți politici din România. A fost de acord și i-a mai dat și numele meu și a lui Valeriu Basarabeanu care îi dăduse, în imputernicire să vorbească în numele nostru.

Astfel pe 12 Octombrie 1978, în dezbaterea Congresului American, în cuvântul adresat Președintelui Camerei Reprezentanților, domnul senator Dante B. Fascell din Florida, a spus printre altele: "...Domnule Speaker, mai mulți deținuți politici români au scris un interesant memorandum privind problemele pe care acești deținuți le întâlnesc în România. În republica Socialistă România, foștii deținuți politici sunt încă urmăriți, persecutați și obligați să trăiască în situația de cetățeni de categoria doua... Iată lista aceluia care au avut curajul să ne dea numele lor: Remus Radina, Cicerone Ionitoiu, Valeriu Basarabeanu..."

"În 1975, România a semnat acordurile de la Helsinki, obligându-se astfel să respecte drepturile omului ale propriului popor. Mai târziu, România a primit de la Statele Unite clauza națiunii celei mai favorizate, care îi acordă mari privilegii economice și de comerț. Acest privilegiu a fost acordat, totuși, cu condiția ca regimul de la București să liberalizeze politica sa de emigrare și a drepturilor omului..."

"Noi, cerem cu respect, intervenția dvs. pentru acordarea de drepturi ale omului foștilor deținuți politici din România și anume prin: recunoașterea anilor de detenție, ca echivalent al anilor de muncă, acordarea de beneficii de securitate socială pentru boala foștilor deținuți politici incapabili de muncă sau suferind de boli cronice; acordarea de pensii descendentilor săraci și foștilor deținuți politici care au murit în captivitate. De asemenea cerem restituirea bunurilor confiscate prin sentințe penale și plata de daune pentru anii de detenție... Memorandumul a fost semnat de trei refugiați în S.U.A., Zaharia Pană, Ion Dima și Nicolae Dima."

THE HUMAN RIGHTS OF FORMER
ROMANIAN POLITICAL PRISONERS

HON. DANTE B. FASCELL

OF FLORIDA

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

Thursday, October 12, 1978

Mr. FASCELL. Mr. Speaker, several former Romanian political prisoners have written an interesting memorandum on the types of problems such prisoners face in Romania. In an attempt to alleviate some of those problems, the writers of the memorandum outline several specific steps they feel the Romanian Government should take in line with the humanitarian provisions of the many international documents Romania has signed. For those with an interest in the human rights situation in Romania, I have excerpted some of their main arguments below:

STATEMENT

We, a group of Romanians living in the United States and other Western countries, feel it is our duty to bring to the attention of responsible American leaders and organizations the fact that in the Socialist Republic of Romania, former political prisoners are still harassed, persecuted, and forced to live as second class citizens. While assuming a posture of "independence," the current regime managed to acquire great economic and political benefits from Western countries and America, failing to implement any democratic or humane reforms at home. It is worth mentioning in this respect the following facts:

From about 1945 until 1962-64, any discussion of human rights in Romania would have been a matter of ridicule. During the first part of this period the almost nonexistent Communist Party secured political power through mass terror, state-sanctioned imprisonment of opponents and by relying on the Soviet Army and the newly created arm of repression Securitate (Secret political police). Hundreds of thousands of people were thrown in prison during that time, many serving up to 20 years there and in labor camps. Many of these political prisoners died while serving their sentences leaving behind widows and orphans without basic means of support. Others, probably less fortunate, lost their mind while subject to "brainwashing" experiences at Pitesti and Gherla prisons, or the Danube-Black Sea Canal.

In 1964-64 the Bucharest government freed those political prisoners who managed to survive. Nevertheless, before freeing them, the regime subjected the inmates, particularly those in Alud prison, to unspeakable "brainwashing" techniques. These former inmates are now at the mercy of very poor public assistance programs in order to survive, or have become a burden to their impoverished families. On the other hand, many of those who spent endless years in prison have been physically incapacitated, incapable of continuous hard physical work. And yet another large category is unable to retire because they lack the mandatory years of work, although their advanced age would entitle them to. We recently received a letter from a group of such people begging us to ask the U.S. Congress and other American organizations to intervene on their behalf so that they may be able to retire and still enjoy some dignity and human rights in their old ages since God denied them such privileges when they were young. Here are those who dared to give us their names:

(1) Bernie Radina, age 54, 9 years in prison, Str. Costila No. 8, Ap. 4, Bucharest 6.

(2) Cleocero Ionutiu, age 64, 10 years in prison, Blvd. E. Bodnaras No. 25, Ap. 24, Bucharest 7.

(3) Valerian Basarabescu, age 57, 10 years in prison, Sos. Pantelimonu No. 287, Ap. 64, Bucharest 2.

In 1975 Romania signed the Helsinki Accords, thus promising to respect the human rights of its own people. Later, Romania received from the United States the Most Favored Nation Clause, which grants her great economic and trade privileges. This privilege, however, was granted on condition that the Bucharest regime would liberalize its emigration and human rights policies. We, American-Romanians, demand that human rights be fully observed in Romania and that former political prisoners enjoy the rights and dignity of all human beings in this 20th Century. This memorandum has been prepared under the guidance of Zsolt Panna of New York, who spent 14 years in the political prisons of Communist Romania, and Ion Dima, also of New York who spent 10 years in prison.

MEMORANDUM

Former political detainees in Romania continue to form a category of ostracized citizens, deprived of basic human rights.

After years of duress and torture in the extermination conditions prevalent in prisons and labor camps, those who have managed to survive and regain their freedom continue to be the victims of persecution, including among other things, denial of rights to old-age pensions and Social Security benefits.

In all Communist countries the only means available to ensure a minimum of living conditions are the wages and salaries earned by able-bodied individuals or the Social Security benefits granted to those incapable of work. Any other income, apart from wages, old-age pensions and sickness benefits, is considered illegal and is penalized as such.

In accordance with laws applicable in present-day Romania, old-age pensions and sickness benefits are partly calculated on the basis of the average earnings of the respective individual during a given period of years (for instance, 10 years for old-age pensioners), as well as the number of years he or she has been in employment. The voluntary retirement age is 55 for women and 60 for men. On reaching these ages, the minimum period of employment must be 20 years for women and 25 years for men. Non-fulfillment at retirement age of these minimum periods of employment affects the amount of the pension, which even in the most favorable conditions never reaches more than 65 p.c. of earnings during the last 10 year period.

However, as far as former political prisoners are concerned, their years of imprisonment are not taken into account, circumstances which seriously affects their future existence. It is also worth mentioning that the majority of former political detainees worked during their detention.

In those circumstances, we consider it necessary to emphasize the following points:

1. Since the Communist regime came to power in Romania, the Penal Code has undergone a number of changes in order to bring it into line with the main tenet of the "proletarian dictatorship"—the class struggle. In the framework of these changes in the Penal Code, the penalties imposed on all persons arrested as opponents of the regime have been raised to a maximum level of severity, varying between 10 years for a disparaging verbal utterance about the regime, to hard labor for life and capital punishment for wider discussions considered by the authorities as being counter-revolutionary plots or acts in support of American imperialism.

2. During their terms of imprisonment political detainees were compelled to work in various labor camps, such as the Danube-Black Sea Canal, the lead mines at Cayrat, Bala Spric, Valea Nistrului, Irpationa etc., in the Danube marshlands and the harvesting of reeds in the Delta, as well as in factories and workshops attached to prisons at Alud, Gherla, Margineal and other penal settlements.

Prisoners working at the more important of these sites were assigned, in accordance with a master plan, to specialized production units, where labor norms were 2 or 3 times the level of those required from "free" workers performing identical work. Moreover, their official wages were paid directly to the Directorate of Prisons and Labor Camps. As a result of the conditions and complete lack of protective measures at these sites of work, many political prisoners died or were incapacitated for life.

3. After their release from detention, the professional qualifications of these former political detainees were ignored and Communist Party organs and personnel bureaus within the State-owned enterprises were and still continue to be, extremely vigilant that no former political prisoner should occupy a better-paid job, notwithstanding his abilities and qualifications.

4. The penal sentences passed on political prisoners also entailed total confiscation of their assets and belongings, so that after their release they were entirely at the mercy of the Party organs, which continue to exert psychological pressure on these individ- uals deprived of all rights.

Taking into account the above-mentioned facts, we respectfully request your intervention for the implementation of human rights of former political prisoners in Romania by:

Recognition of their years of detention equivalent to years of employment. In this respect precedent has already been created by law for individuals deprived of liberty as a result of administrative decrees.

The granting of Social Security sickness benefits to former political prisoners who for work or suffering from chronic diseases, shocks, etc.

The granting of pensions to the deprived descendants of former political prisoners who died in captivity.

We also request the restitution of assets and belongings confiscated by penal sentences and payment of damages for years in detention.

We sincerely hope that your kind intervention will alleviate some of the hardships of those former Romanian political prisoners and prisoners of conscience who were deprived of freedom for too many years and who still cannot live in peace and dignity toward the end of their lives.

Sincerely,

ZAHARIA PANA,
ION DIMA,
NICHOLAS DIMA, Ph. D.
Coordinator ROMANIAN

Dignity Assoc., 216 "C" Str. SE, Ap
608, Washington, D.C. 20003.
WASHINGTON, September 1978.